

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolò d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.000
Letna naročnina L 2.000
Letna inozemstvo L 3.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 11 (784)

Gorica - četrtek 12. marca 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

Narod in narod

Ko se bližajo deželne volitve, so začeli komunisti visoko dvigati zastavo narodne zavednosti. Kadar se obračajo na Slovence, nam zagotavljajo, da se Italijanska komunistična partija bori za enakopravnost Slovencev in za nemoten razvoj slovenske skupnosti v Italiji. Ali so te besede iskrene? Ali komunisti res vidijo v narodu vrednoto, za katero se je treba boriti? Naš odgovor se glasi: NE! Njihovo sklicevanje na narodnost je le vaba za lov na duše in glasove slovenskih ljudi.

Dokaz za našo trditve je ves komunistični nauk. Komunisti pravijo, da je družba organizirana skupnost ljudi, ki jih vežejo delo in proizvodna sredstva. Človek je živ stroj, ki opravlja svojo proizvodno nalogo skupaj z drugimi živimi in mrtvimi stroji. Državo in narod si je izmislil vladajoči razred in bosta morala v komunistični družbi »odmreti«, izginiti. O narodu pravijo komunisti, da je le »gospodarski in družbeno-politični činitelj človeškega napredka«.

Narod je zanje zgodovinski pojav, ki so ga rodile proizvajalne sile in ga bodo tudi pokopale, ko jim bo odslužil. Sedanje vlogo naroda, pravijo, »bo prerastel bodoči razvoj proizvajalnih sil mednarodne delitve dela, ki postopno združuje ves svet.« To je s komunističnega stališča dosledno. Ako naj umre država, zakaj naj bi jo preživel narod? In kaj iz tega sledi? Da bi komunisti narod izbrisali, ko bi zgradili svojo »družbo«. Samo to je resnica, vse drugo je iskanje trenutnih koristi. Dokler narod živi, dokler je naša narodna manjšina v italijanski republikli brez njihove zasluge in v nasprotju z njihovim končnim ciljem živa, tako dolgo se je poslužujejo za lov na glasove, za okrepitev komunizma, to je tistega nauka, ki sam pravi, da bo nekoč narod izbrisal. Kdor torej komunistom naseda in zanje glasuje, sam pomaga kopati jamo za krsto vseh narodnosti, torej tudi slovenske narodne manjšine v Italiji.

Po našem pojmovanju je narod vse nekaj drugega. Narod je živa, kulturna skupnost ljudi istega pokolenja, iste krvi, iste jezika, iste zgodovine in usode, svojega narodnega značaja ter skupne zavesti.

Iz smotrnosti, ki vlada na svetu, moramo sklepati, da ima v načrtu božje Previdnosti vsak narod svoje poslanstvo v zgodovini človeštva. Ker se narodi ločijo med seboj po duševni in kulturni svobosti, moramo sklepati, da je na splošno prav razvoj teh kulturnih posebnosti tisto, kar naj vsak narod dá človeštvu in torej skupni kulturi človeštva. Poleg tega ima lahko vsak narod spriči svoje lege ali vloge še kako prav posebno poslanstvo. In ker je prav ta posebnost, naša narodnost s svojo samobitnostjo naša, jo moramo ljubiti in negovati, jo čuvati zmot in skrbeti za njen zdrav razvoj. Ker je narod, čigar člani smo, nosilec dragocenih posebnosti, ga moramo ljubiti. Te posebnosti so način mišljenja in čustvovanja, izražanje v govoru, običajih, pesmih, slogu, književnosti, glasbi, likovni umetnosti itd. Zlasti jezik je tista čudovita posoda, v katero zajema narod bogastvo svojega duha. Kdor svoj narod ceni in spoštuje, bo spoštoval tudi druge narode. Kdor zančuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

Po našem krščanskem in demokratičnem pojmovanju je torej narod velika vrednota, ki jo moramo negovati in čuvati ter je nimamo namena pokopati, kakor jo misli komunizem. Delo za narod in njegove stvarne ter duševne potrebe nam ni politična taktika, ampak nujnost, dolžnost, katero nam nalagata naša vest ter četrti božja zapoved. Za nas je narod nekaj, kar je nad strankami. Kadar katoliški in demokratični Slovenci govorimo

Protiverska gonja v Rusiji

Nova protiverska gonja v Sovjetski zvezi je v polnem teku. Uradni list sovjetskih sindikatov »Trud« poroča, da je bila ustanovljena posebna komisija, ki naj bi poskrbela za nekaj komunistični »liturgični koledar«. Komunistični prazniki naj bi nadomestili krščanske praznike. Novi običaji naj bi po sodbi lista prešli v vsakdanje življenje sovjetskega človeka. Sovjetsko ljudstvo naj bi rešili škodljivih verskih navad preteklosti. Življenje naj postane lepo in veselo. List »Trud« vabi bralce, naj novoustanovljeni komisiji pošiljajo predloge za nove praznike in tudi, kako naj bi jih proslavljali. Svetujejo naj tudi, kako bi že obstoječe komunistične praznike bolj slovesno obhajali.

List sodi, da bi morali organizirati posebne slovesnosti, ko človek dobi prvič osebno izkaznico, ko prejme prvo plačo, za prvi dan šole, za dan sprejema v mladinske organizacije.

List »Trud« zelo poveljuje uspehe poročne palače v Leningradu. Tam so namreč zgradili posebno palačo, kjer se obhajajo poroke zelo slovesno.

Vse to prizadevanje v boju z vero dokazuje le eno: človek potrebuje vero. Do tega spoznanja so prišli tudi sovjetski voditelji. Zato iščejo sedaj nove načine. Boga naj zamenja država, komunistični prazniki pa naj zamenjajo verske praznike.

BRZOJAVKA FLORENTINSKEGA ŽUPANA HRUŠČEVU

Florentinski župan je ob postritvi protiverskega boja v Rusiji poslal Hruščevu dolgo brzojavko. Glasi se približno takole:

»Novice, ki jih prinaša danes „Pravda“ o novi protiverski ofenzivi, so povzročile v Florenci in v Italiji ter sploh po vsem svetu globoko začudenje. Brez dvoma gre za napad vaših sovražnikov stalinistov, ki so sovražniki miru in bratskega sožitja.

Kakor smo ugotovili pred nekaj dnevi na mednarodnem mladinskem zborovanju, je državno brezboštvo znamenje nestrpnosti in diskriminacije, političnega zatiranja. Spričuje pa tudi znanstveno nezrelost in zgodovinsko zastarellost.

Državno brezboštvo predstavlja žalostno dediščino meščanskega brezbožnega kapitalizma osemnajstega stoletja. Ne zna razumeti velikega pričakovanja novih rodov sovjetskega ljudstva in narodov celega sveta. Brezboštvo je najgrši izraz stalinizma, ki je skušal brutalno izriniti iz krščanskega ruskega ljudstva najgloblje življenjske vrednote iz njegove zgodovine, umetnosti in civilizacije. Brezboštvo je tudi zelo težka ovira na poti miru. Do pravega miru ne bo

o delu za našo narodno manjšino v Italiji, smo iskreni. Iz tega pravilnega pojmovanja naroda izhaja tudi prepričanje, da moramo imeti lastno politično predstavništvo, ki je v političnem življenju višek naše samobitnosti. Zaradi tega tudi svarimo slovenske rojake, naj se ne vpisujejo v neslovenske stranke in naj ne glasujejo zanje. Kdor narod pravilno pojmuje, dá pri volitvah svoj glas slovenskim strankam, na Tržaškem Skupni slovenski listi, na Gorškem Slovenski demokratični zvezi, ki nista simbol narodovega groba, kakor komunisti in marksisti vseh vrst, ampak simbol njegove zibelke!

P.

moglo priti, če se ta kamen spotike ne odstrani.«

Župan La Pira nadaljuje: »Glejte, zakaj Vam pošiljam to poslano. Izredno me skrbijo negativne posledice te nove, nepričakovane protiverske ofenzive, ki se bodo pokazale v Italiji in zlasti v mednarodnih odnosih z državami tretjega sveta. Vedno sem Vas zelo spoštoval. Dovolite mi zato, da Vam v dobro sovjetskemu ljudstvu in v korist bratstva med narodi svetujem: Odstranite z ruske zemlje truplo brezboštva, kakor ste odstranili Stalinovo truplo. Ta mrlič zastruplja ozračje.

Sovjetsko ljudstvo ne more več prenašati njegove trohnebe. Tisoč znakov kaže, od Pasternaka do Tendriakova, da sovjetsko ljudstvo hrepeni po tej svobodi. Če boste odstranili truplo brezboštva, bo postal zrak čist ne le v Sovjet-

ski zvezi, ampak tudi po vseh socialističnih državah po svetu. Stori boste neizmerno uslugo graditvi miru v svetu, kar je pač glavna naloga vseh narodov sveta. Prepričan sem, da moj poziv ne bo ostal brez pozitivnega odgovora. Ljubezen do Vašega ljudstva, ki Vam je dala toliko poguma pri odstranjanju stalinizma, Vam bo dala tudi moč, da boste odstranili brezboštvo.

S tem boste izvršili največjo duhovno in politično operacijo v današnjem svetu. To bo največja eksplozija duhovnih političnih sil, ki bodo dale novo smer svetovni zgodovini. Sprejmite ta poziv!«

Poziv je lep, a Hruščev ga prav gotovo ne bo poslušal. La Pira je pa z njim znova izpričal, da je idealist, kakor Martin Kačur, a nikakor ne stvaren politik in mož, ki pozna sedanji svet.

Sto let grške kraljeve hiše

Bilo je leta 1862., ko so se Grki po več stoletjih spet rešili težkega turškega jarma. Zapadne velesile so jim poslale za kralja bavarskega princa Otona, ki pa si ni znal pridobiti ljudskih simpatij. Izbruhnilo so nemiri v Atenah — in kralj Oton je moral iti.

Nato so velesile poslale novega kralja. Klical se je Jurij in je bil sin danskega kralja Kristjana X. ter iz kraljevske dinastije nemškega porekla Schleswig-Holstein. Ta dinastija je bila po vezeh krvi in porekla povezana skoro z vsemi evropskimi dvorci, zlasti pa z Anglijo in Rusijo. Naravno, ta mladi kralj ni znal ene besede grškega jezika, bil je protestant po veri in po mišljenju zahodnjak. Zato se je vse življenje počutil tujca med narodom, kateremu je moral vladati. Za ženo so mu izbrali veliko vojvodinjo Olgo iz Rusije, ki se ni ravno odlikovala po zunanji lepoti. Državni razlogi so zahtevali to poroko. Kralj Jurij I. je kaj rad zapuščal Grčijo in se zatekal v svoje gradove ob baltičkem morju. Politično je bil moder, znal si je pridobiti zaupanje grških politikov in jih pustil, da so sami kovali usodo naroda. V svoji dolgi dobi vladanja — umrl je leta 1913 — je doživel leta 1898 poraz s turške strani, ki pa je bil nato zbrisan z zmago v balkanski vojni leta 1913-1914.

Sledil mu je sin Konstantin I. Za ženo si je vzel Zofijo, sestro nemškega cesarja Viljema II. Ni čuda, da je v prvi svetovni vojni tudi držal z njim, med tem ko se je narod navduševal za Angleže in Francoze. Zato ga je politično premeteni Venizelos leta 1917. pregnal iz Grčije. V izgnanstvo ga je spremil tudi najstarejši sin Jurij. Kralj je nato postal drugorojeni sin Aleksander. Pa je kmalu tragično umrl. Ko se je igral s šimpanzom, ga je ta vgriznil v prst, prišlo je do zastrupitve — kralj je bil mrtev. Zgodilo se je to leta 1920.

Nato se je njegov oče Konstantin vrnil iz izgnanstva. Vse bi šlo dobro, če ne bi bilo prišlo do nesrečne grško-turške vojne v Mali Aziji, kjer je Kemal paša leta 1923. tako temeljito porazil Grke, da so zgubili vsa svoja mesta ob maloazijski obali. Poraz je odjeknil tudi na dvoru, in Konstantin I. se je odrekel prestolu v korist svojemu prvorojencu Juriju II., kar pa ni rešilo ne prvega ne drugega. Spet je bilo treba oditi v pregnanstvo.

Grčija je postala republika; generali so se pripravili med seboj toliko časa, da si je narod spet zaželel kraljevine. Plebiscit iz leta 1935. je tako pripeljal kralja Jurija II. nazaj. Pa mu niso bili odločeni mirni dnevi. Ze leta 1941. je skupaj z Jugoslavijo padla tudi Grčija pod Hitlerjev škorenj. Jurij II. se je umaknil najprej na otok Kreto in nato v Palestino. Ob koncu

vojne ga je nov plebiscit znova potrdil za kralja. Toda že dve leti nato, leta 1947. je umrl.

Ker ni zapustil potomcev, ga je nasledil brat Pavel, tretji sin kralja Konstantina I. Ta je na kraju svojega življenja doživel napetost okrog Cipra in umrl ravno v trenutku, ko se zbirajo težki oblaki nad vzhodnim delom Sredozemlja.

Novi kralj je njegov sin Konstantin II. Lani se je zaročil z Ano Marijo, hčerko danskega kralja Friderika IX. Mlad je še, komaj 23 let ima in zato se ne ve, ali bo kos dogodkom, ki bodo prišli nad grško državo. Prav sto let kraljevske hiše v Grčiji pa dokazuje, da nihče ne more prerokovati, kaj je bodočnost namenila mlademu kralju.

GRŠKI KRALJ PAVEL UMRL

Po večdnevni agoniji je grški kralj Pavel v petek ob treh popoldne po našem času mirno umrl v svoji rezidenци Taioti pri Atenah. Imel je 63 let. Ob smrtni postelji so stali ožji družinski člani, kot so prona Friderika in prestolonaslednik Konstantin. Takoj nato je 23-letni sin Konstantin, ki ga je oče pred operacijo določil za svojega naslednika, prisegel na državno ustavo in s tem nasledil očeta kot Konstantin II.

Smrt grškega kralja je občuteno odjeknila med grškim prebivalstvom, pri katerem je bil pokojnik zelo priljubljen, čeprav ni imel v sebi niti kapljice grške krvi. Po očetu izhaja namreč iz danske kraljeve rodbine, po materi pa iz nemške. Kljub temu so ga Grki vzljubili, ker se jim je znal približati in z njimi sodelovati v najtežjih trenutkih, ko je v deželi divjala kruta državljanska vojna (1947-50).

Pogreb bo v četrtek popoldne in se ga bodo udeležili številni poglavarji, med njimi vsi vladajoči kralji v Evropi.

Nemški parlamentarci pri papežu

Ob priliki obiska nemških parlamentarcev pri sv. očetu 29. februarja, je sv. oče dejal: »Cilj mednarodnega sožitja mora biti in ostati ohranitev in razvoj človeške osebnosti z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki so s tem v zvezi. Državlani morajo biti s strani države deležni pravičnosti in ljubezni. Pravičnost bo pripomogla, da se bo z vsemi enakovredno postopalo, ljubezen pa bo vplivala, da si bodo državljani medsebojno pomagali ter razširili bratska čustva tudi na sosedne narode in delali na utrditvi resničnega miru na svetu. Tako pravičnost kot ljubezen pa uspevata le tam, kjer priznavajo Boga za vrhovnega urejalca svetovnega dogajanja.«

Italijanska zunanja politika pred parlamentom

Vlada levega centra je v poslanski zbornici prestala važno preizkušnjo med razpravo o zunanji politiki. Na vprašanja poslancev je odgovoril zunanji minister Saragat, ki je poudaril, da Italija, kljub temu da ostaja zvesta Atlantskemu zavezništvu, teži k ohranitvi miru, zmanjšanju mednarodne napetosti in razorožitvi. Pogumno je potrdil zamisel gospodarske in politične združitve z Evropo na demokratičnih načelih, v kateri mora biti prostora tudi za Veliko Britanijo in druge evropske države.

Glede razorožitve je Saragat dejal, da je Italija sicer naklonjena ostvaritvi brezatomskega področja, vendar pa da se to vprašanje glede Srednje Evrope (načrt poljskega ministra Rapackega) postavlja drugače, ker je tesno povezano z ravnotežjem sil med vzhodnim in zahodnim taborom, ki ga ni moč brez škodljivih posledic kar tako uničiti. — S tem je zavrnil namigavanja opozicije, da naj Italija vodi politiko mimo Atlantskega pakta. Če bi se Italija podala na to pot, bi njen moralni ugled močno padel. Edina stvarna politika je, da se dosledno drži mednarodnih pogojev o medsebojnem zavezništvu.

Predsednik vlade Moro nadaljuje razgovore s posameznimi sindikalnimi organizacijami z namenom, da bi jih podrobno seznanil z gospodarskim stanjem v državi ter dobil njihovo podporo za premagovanje sedanje razvojne krize v italijanskem gospodarstvu.

Mednarodne sile za Ciper

Končno se je ozračje nad Ciprom nekoliko razjasnilo. Varnostni svet OZN je po večkratnih odgoditvah sredi prejšnjega tedna nekoliko nepričakovano odobril resolucijo o ureditvi ciprskega problema, ki so jo po neuspelem U Tantom poskusu predložile nestalne članice Varnostnega sveta (Brazilija, Maroko, Slonokoščena obala, Norveška in Bolivija). Resolucija pooblašča generalnega tajnika OZN U Tanta, da zbere in pošlje mednarodne sile na Ciper ter najde posredovalca za trajno rešitev ciprskega problema. Oblast nad temi mednarodnimi silami bodo imeli Združeni narodi, medtem ko je v resoluciji rečeno, da stroški ne bodo v njihovo breme. Kdo bo nosil stroške za ta nastop na Cipru, ni še povsem jasno. Kot zglede, misli tajnik U Tant ustanoviti poseben sklad s prostovoljnimi prispevki posameznih velikodušnih držav. Ker je takih velikodušnih dobrotnikov malo, bo prav gotovo glavno breme padlo na Ameriko (ZDA), kot po navadi.

S tem v zvezi je bilo zanimivo zadržanje sovjetskega delegata Fedorenka, katerega je soglasnost Grčije, Turčije in Cipra, da sprejmejo kompromisno rešitev, presenetila. Ko je uvidel, da mu ne preostaja drugega, kot da postavi svoj veto ali pa sprejme resolucijo, se je odločil za drugo rešitev. Vendar se je pri glasovanju posameznih členov resolucije vzdržal pri onih, ki govornijo o mednarodnih silah za Ciper, trdeč da je Sovjetska zveza proti odpošiljanju vojaških sil pod vodstvom OZN. Kljub temu se ni upal postaviti veta, ker bi v tem slučaju imel proti sebi večino držav, med temi sam Ciper.

Medtem je tajnik U Tant že povabil Avstrijo, Finsko, Švedsko, Irsko, Brazilijo in Kanado, naj dajo na razpolago ZN vojaške enote za mednarodno silo, ki jo bodo poslali na Ciper.

Za poveljnika teh sil je U Tant imenoval indijskega generala Gyanija. Komaj je ta prispel v Nikozijo na Cipru, so ga grški nacionalisti neprijazno sprejeli. Nek mladenič bi ga kmalu udaril s palico, če bi se ne bil pravočasno umaknil. To je znak, da se duhovni na otoku niso še pomirili. Nadaljujejo se spopadi med Grki in Turki. Ti spopadi znova ogrožajo mir na tem otoku.

Knjižice so dosegle prvih sto tisoč izvodov

Znane tržaške »Knjižice«, ki jih izdajajo salezijanci v Marijanišču na Opčinah, nastopajo pot v sedmo leto. Doslej je izšlo 40 različnih knjižic. Z marčno številko »PISMO IZ PEKLA« so dosegle »Knjižice« skupno naklado 100.000 izvodov.

Prezvzvišeni tržaški nadškof je postal »Knjižicam« lepo pismo, ki ga spodaj objavljamo. Prav tako prinašamo članek, ki ga je o »Knjižicah« napisal prelat dr. Ukmar.

»Knjižicam« želimo tudi mi, da bi se vedno bolj razširjale in tako koristile našemu ljudstvu.

TRZASKI NADPASTIR »KNJIZICAM«

»Knjižice« so dosegle skupno naklado 100.000 izvodov. To je že lepo število! Če pomislimo, da se toliko dobrega in versko bogatega tiska širi med našim ljudstvom, je pomen tega števila še večji. Izražam globoko hvaležnost vsem, ki so začeli s to genialno idejo in delo nadaljujejo s tolikšno vztrajnostjo. Hvaležnost izražam vsem premmogim, ki jemljejo Knjižice v svoje roke kakor sejavec jemlje seme in ga meče v brazde; hvaležnost izražam vsem, ki širijo »Knjižice« po družinah, da so jim duhovna hrana in razmišljanje. »Knjižice« so vedno sodobne, prikupne, ne visoke, niti slovesne, ne dolgočasne in pretežke, vendar vedno polne plemenitih in svetih stvari, vrele življenja, polne krščanske toplote in ljubezni.

Zelim vso srečo »Knjižicam«, ki naj pogumno in vztrajno nadaljujejo.

Vse iz srca blagosloviljam.

† ANTON, nadškof

POGLED NA DOSEDANJE DELO »KNJIZIC«

Pričelo se je sedmo leto, odkar dobivamo »Knjižice«. Večkrat v letu nas obiščejo in včasih kar presenetijo s svojo zanimivo in času primerno vsebino. Zato je prav, da pregledamo snov, ki so jo »Knjižice« do zdaj obdelale, ker bomo tako znali bolje ceniti to vrsto literarnih proizvodov.

Doslej je izšlo štirideset »Knjižic«. Največ teh zvezkov se je pečalo z vzgojeslovjem. Tu so se obdelovala težavna vprašanja, ki mučijo odrasčajočo mladino in njih starše. Delikatne reči so to, pa so se tudi res previdno in na splošno dobro obdelale. Mnogo je tu sodeloval naš priznani vzgojeslovec prof. Teuerschuh, nekaj je pa bilo prevodov iz drugih vzgojeslovnih strokovnjakov.

Na drugem mestu naj omenim »Knjižice« bogoslovne vsebine. Nekaj zvezkov je obdelovalo zgolj verske resnice, veliko bolj so pa prišla v poštev razna moralna vprašanja in rast duhovnega življenja. Tu je bil glavni sodruđnik prof. dr. Knific, salezijanec.

Precej »Knjižic« se je pečalo s cerkveno zgodovino in s cerkvenim pravom. Tu sem spadajo razprave o cerkvenem zboru, o tržaški sinodi, o delovanju Janeza XXIII. in o naših vzhodnih ločenih bratih. Tudi naši svetniški vzori, sveta brata Ciril in Metod, sveti Janez Bosko, sveti Dominik Savio in božji služabnik Slomšek, so prišli do svoje veljave.

Končno ne smemo prezreti, da so »Knjižice« obravnavale tudi socialne nauke naše Cerkve. To je v naših časih zelo važna reč. Okrožnica »Mat in Učiteljica« ter testamentarna poslanica Janeza XXIII. »Mir na zemlji, to sta dva dokumenta, ki ju bo moral svet upoštevati, sicer ne pride nikdar do socialne pravice, nikdar do pravega mira. Obe poslanici sta nam dobro raztolmačila prof. Horvat in dr. Poštovan.

Ce pregledamo vse to raznoliko literarno delo, moramo priznati, da so nam »Knjižice« v teh šestih letih posredovale obilico versko-moralnega in splošno kulturnega znanja. Vsak zvezek je vedno obdelal le eno snov, to pa dobro, nekako zakroženo, brez pričarij, jasno in dostopno širokim ljudskim slojem. To je nedvomno neka prednost »Knjižic« pred dnevnim in tedenskim časopisjem. Dnevnik in tednik morajo iziti na določeni dan in določeno uro ter morajo pravočasno napolniti število stolpcev in strani. Zato ne smemo urednikom takih listov preveč zameriti, če ne nudijo vselej nekaj dovršenega. Vse drugače je pri »Knjižicah«, ki izhajajo v nedoločenih presledkih. Tu se snov preudarno izbere, rokopis se mirno pregleda, po potrebi ga pregledajo še drugi strokovnjaki, potem šele pojde v tiskarno. Zato nudi tako pripravljena razprava, četudi v skrajšani obliki, navadno nekaj zrelega.

Sv. Janez Bosko je bil velik vzgojitelj, ne samo vzgojitelj mladine, ampak mož božji, ki se je zavedal, da je za krščansko vzgojo ljudstva potreben tudi dober tisk. On je prvi, ki je v Italiji ustanovil to vrsto literarnih proizvodov, ki jim zdaj pravimo »Knjižice«. Pohvalno je, da njegovi duhovni sinovi, salezijanci, med nami nadaljujejo to veliko zamisel svojega svetega ustanovitelja ter nam od časa do časa izdajajo te knjižice, ki zrastejo ob koncu leta v knjigo lepih duhovnih zakladov.

Veliko se je že govorilo in pisalo o potrebi in velikem pomenu dobrega tiska. Po pravici lahko rečemo: povej mi, kaj bereš in jaz ti povem, kaj si. Moderni človek je toliko napredoval, da ne misli več

s svojo glavo, temveč sprejema za resnico to, kar mu narekuje časopisje in vsa ta poplava sedanjega tiska. Ni več kristjan, a bi zopet postal kristjan, če bi kaj res krščanskega večkrat bral. No, tega pa ne mara, ker se drži pravila: to je krščansko, zato se ne bere. Takemu človeku so »Knjižice« laže dostopne, ker ne trobentajo svojega krščanstva, pač pa pod nedolžnimi naslovi svojih razprav nudijo veliko krščanskega.

Zato smo »Knjižicam« hvaležni za dobro duhovno hrano in jim želimo, da bi se še bolj razširile med naše ljudstvo. Vsem, ki so dobre volje, kličemo: berite »Knjižice« pažljivo in širite jih prav marljivo.

Dr. Jakob Ukmar

Sv. oče je sprejel enaest misijonarjev

Dne 22. februarja je obiskalo sv. očeta enajst novoposvečenih duhovnikov steylske misijonske družbe, ki so jih spremljali njihovi domači. Novomašnikom je papež Pavel VI. dejal: »Bodite svojemu poklicu zvesti in sodelujte s prejetimi milostmi. Duhovniški poklic je poln odgovornosti in izpostavljen različnim nevarnostim, toda to nam ne sme vzeti poguma, kajti Gospodova milost nam ne bo manjkala, če bomo vanjo neomejeno zaupali.« — Novomašniškim svojcem pa je rekel: »Hvaležni smo vam, da ste svojega sina ali brata dali Bogu na razpolago. Do sedaj ste se morali žrtvovati, da je duhovniški poklic vzbrstel med vami, odslej pa boste deležni tudi sadov in veselja tega vzvišenega poklica.«

Beseda sv. očeta telefonskim uslužbencem

Na drugo postno nedeljo je sprejel sv. oče Pavel VI. v baziliki sv. Petra okrog 3500 telefonskih nameščencev, ki so v služ-

bi italijanskega telefona. Med sv. mašo je imel nanje tudi nagovor, v katerem je zavrnil zmotno mnenje, da je tehnični napredek napravil vero za nepotrebno. Prav tehnični napredek zahteva, je dejal sv. oče, da se spomnimo na Tistega, ki je človeku dal umske zmožnosti in ga tako usposobil, da razmišlja, ustvarja in napreduje. Ni tehnike brez od razuma obdarjene duše. Ta duša pa potrebuje molitve in naslona na Boga, ker je tako doživljati notranjo srečo, za katero je bila ustvarjena.

Danski kraljevski par bo obiskal papeža

Prihodnji mesec bo danska kraljevska dvojica obiskala Rim in istočasno pozdravila tudi sv. očeta v Vatikanu. Zadnji obisk danskih vladarjev sv. očetu je bil leta 1920, ko je sprejel kralja Kristijana X. in njegovo soprogo kraljico Aleksandro papež Benedikt XV. Sedanji kralj je Fridrik IX. Danski dvor, kot večina danskega prebivalstva, pripada luteranski državni veroizpovedi. Ena hčerka sedanjega kralja, Ana Marija, se bo še letos poročila z novim grškim kraljem Konstantinom II.

Ugovor proti nameravanemu nastanku industrijskega področja

Slovenski občinski svetovavci (dr. Kacin, dr. Sfiligoj in dr. Bratina) so naslovili na župana vlogo, ki jo ponatiskujemo in ki je dovolj jasna, da bi jo bilo treba še posebej tolažiti.

Slovinci v Italiji imamo po vseh božjih in državnih zakonih pravico do obstoja in razvoja. Zato zahtevamo od vseh oblasti, da to našo pravico spoštujejo in ščitijo.

Sleherni Slovenec v Italiji mora potrditi vlogo naših občinskih svetovavcev, ker gre pač za naš obstanek ali smrt!...

Gospodu županu občine Gorica!

Podpisani občinski svetovavci stavijo gospodu goriškemu županu vprašanje o naslednjem predmetu.

Prve mesece leta 1963 so časopisi objavili poročilo, ki ga je izdelal ing. Francesco Caccese o načrtu industrializacije v Gorici, iz katerega izhaja:

1. da naj bi za naprave novih industrijskih podjetij določili prostor med Standrežem v goriški občini in med Sovodnjami;
2. da je za to predvidoma potrebnih 270 hektarjev zemlje; to število se utegne povečati na ozemlju sovodenske občine;
3. da bi se zaradi industrijskega pasu število prebivalstva zvišalo od 12.000 na 14.000 oseb, ki bi se seveda stalno naselili v Standrežu, a tudi v občini Sovodnje;
4. da bi se cena zemljišč v industrijskem pasu morala obdržati v ožkih mejah, da bi lahko vzbudila zanimanje podjetnikov;
5. da bi bilo zato treba zgraditi okoli 4 tisoč stanovanj za družine delavcev in da bi cel stanovanjski načrt zahteval še okoli 60 hektarjev zemlje;
6. da bi ustanovni člani konzorcija morali biti goriška občina, deželna uprava, zbornica za trgovino, industrijo in kmetijstvo, Cassa di Risparmio in morebitne druge prizadete ustanove.

Iz časopisov od petka 6. marca smo zvedeli, da je bil v četrtek dne 5. marca v občinski hiši v Gorici sestanek, ki so se ga poleg Vas in drugih zastopnikov goriške občine udeležili tudi zastopniki province in trgovske zbornice, in da je bil namen sestanka nadaljevati in izdelati delovni načrt za ustanovitev Ustanove in-

dustrijski pas v Gorici; sklenjeno je bilo stopiti v stik in izmenjati misli z občino Sovodnje.

V nedeljo 8. marca pa so časopisi objavili vest o razgovoru, ki je bil v petek 6. marca v občinski hiši v Gorici med Vami in sovodenskim županom o nameravanem industrijskem pasu.

Spričo teh načrtov je prebivalstvo slovenskega jezika živo vznemirjeno, zaskrbljeno za svojo usodo iz naslednjih razlogov:

- a) Šest član ustave predpisuje, da naj republika z ustreznimi določbami štiti jezikovne manjšine.
- b) Namesto zaščitnega zakona, ki je bil sicer izdan za nemško manjšino v Poadižu in za francosko manjšino v Dolini Aosta, se v industrijske namene načrtno razlazujejo obširni pasovi zemljišča v tržaški pokrajini, ki so povečini last Slovencev, in v področjih, kjer prebivajo Slovenci, vstajajo vedno nove stanovanjske zgradbe za istrske begunce. V teku so že tudi razlazuje za industrijski pas v Tržiču.
- c) Nič ne zaležejo zelo odločni ugovori tamkajšnjega slovenskega prebivalstva, ki vrhu vsega tega dobi za razlašeno zemljo popolnoma neustrezno plačilo; slovenski narodnostni značaj občine Devin-Nabrežina bo tako izgubil v kratkem času desetih let.
- d) Med slovenskim prebivalstvom vse dežele je še živ spomin na nasilno raznarodovanje Slovencev pod fašizmom in na prestano trpljenje.
- e) Načrt za industrializacijo, kot so ga objavili časopisi in kot smo ga zgoraj na kratko navedli, vzbuja sum, da se znova hoče začeti raznarodovanje, to pot z razlaševanjem zemljišč, čeprav z vabljivim geslom industrijskega pasu; zato nam upravičeno prihajajo na um Laokoontove svarilne besede: »Bojim se Danajev, tudi kadar prinašajo darove.«
- f) Ta sum najde svojo utemeljitev v spominu na poročilo, ki ga je fašistični federalni tajnik ing. Francesco Caccese podal na fašističnem zborovanju dne 20. marca 1929 in ki je bilo objavljeno v knjižici »Dve leti fašizma v goriški pokrajini, 1927-1929«, v kateri se navajajo do takrat doseženi uspehi pri raznarodovanju, da, pri uničevanju slovenske narod-

Vatikan in Vzhodna Evropa

Pred kratkim je dal dunajski kardinal König izčrpano izjavo o tihih pogajanjih, ki se trenutno pletejo med Vatikanom ter vladami nekaterih komunističnih držav, kot sta Češkoslovaška in Madžarska. Kardinal König je mnenja, da se bodo ta pogajanja še dolgo vlekla in da ni pričakovati hitrih in bučnih uspehov. Znano je namreč, da se bori komunizem zoper vsako vero in v vsaki veri vidi oviro za gospodarski napredek dežele. Zato vsaj v teoriji komunizem ne bo spreminjal svojega odnosa do vere. Obstaja pa upanje, da se bo zaradi notranjega razvoja komunističnih držav položaj sčasoma toliko zboljšal, da se bo vsaj de facto (dejansko) borba zoper vero in Cerkve omilila in zgubila na svoji ostrini.

Liturgični tečaj v Zagrebu

Vatikanski list »L'Osservatore Romano« z dne 4. marca prinaša daljše poročilo o liturgičnem tečaju v Zagrebu. Tečaj je bil od 18. do 20. februarja v zagrebškem bogoslovju. Udeležilo se ga je 900 duhovnikov in devet škofov. Škofje so razlagali konstitucijo o liturgiji, kakor je bila odobrena na koncilu.

Vzporedno s tečajem je bila prirejena razstava predmetov in dokumentov blaženega Antona Kazotiča, ki je bil prvi zagrebški škof. Umrl je leta 1323.

V Zagrebu izdajajo tudi list »Glas koncila«, ki izhaja vsakih 14 dni in se tiska v 50.000 izvodih. — Vatikanski dnevnik prinaša tudi sliko duhovnikov zbranih pri konferenci in sliko zagrebške stolnice.

Brez verske podlage je Kongo izgubljen

Tako se je izjavil nekdanji predsednik kongoške province Katanga Mojzes Combe, ki živi trenutno v Madridu. Ko so ga vprašali, kaj misli o zadnjih nemirih v vzhodnih provincah bivšega Belgijskega Konga in o napadih domačinov na misijonske postaje, je izjavil: »Brez smisla je graditi novo državo, če se noče upoštevati verskih potreb naroda. Če je vera mrtva, tudi milijon policistov države ne more rešiti. Vsi kristjani bi morali moliti, da preneha sovraštvo in bratomorno klanje v moji domovini. Uboga vsaka dežela, kjer se kristjani pobijajo med seboj!«

Adventna nabirka nemških katoličanov

V preteklem adventu so nabrali nemški katoličani v okviru »Advent« nabirke 34,5 milijonov nemških mark (5,4 milijarde lir) za potrebe kat. Cerkve v Južni Ameriki. Zbirka je bila za 26% večja od prejšnje iz leta 1962.

Letošnji katoliški dan nemških katolikov

Nemški katoličani se zberejo vsako leto na svoj katoliški dan, kjer obravnavajo važna sodobna vprašanja. Letos se bodo zbrali v mestu Stuttgart. Bo to že 80. katoliški dan. Za geslo so si izbrali besede: »Spremenite se v duhu novega mišljenja!« Na zborovanju bodo udeleženci razpravljali o sv. pismu, o odnosu vernikov do sodobnega sveta, o razmerju do nekotoličanov v duhu vatikanskega koncila in kako uresničiti nekatere pobude, ki jih je sprožil zadnji koncil.

Tudi Cejlon posnema Sudan

Se se spominjamo, kako je svetovni tisk važnih kolone o preganjanju budistov v Vietnamu, ki da jih je okrutno preganjal katolik Diem. Sedaj, ko je mohamedanska vlada v Sudanu izgnala 300 katoliških misijonarjev, sramežljivo molči. Molčijo tudi »krščanske vlade«, le Italija je objavila skromen protest, saj je večina izgnanih misijonarjev italijanskega porekla.

Komaj smo zvedeli za versko nestrpnost v Sudanu, pa že prihajajo tudi žalostne vesti z otoka Cejlona, kjer vladajo budisti. Ze pred časom so zaplenili vse katoliške zavode. Sedaj so se spravili še na katoliške bolnišnice in dispanzerje za gobavce. S 15. marcem morajo katoliške redovne sestre, ki so s toliko ljubeznijo stregle bolnikom, te hiše krščanske ljubezni zapustiti. Nad 300 bolnikov se je zato odločilo, da bo začelo gladovno stavko iz protesta zoper to krivično postopanje. — Na Cejlonu je med 10 milijoni prebivalcev trenutno 800.000 katoličanov.

Liturgični seminar v Ljubljani

V tednu po veliki noči bo v bogoslovnem semenišču v Ljubljani liturgični seminar, posvečen oblikovanju nedeljske službe božje. Seminar se začne 31. marca zvečer in se zaključuje 2. aprila popoldne. Na programu je sedem predavanj.

nostne skupine. Fašistični federalni tajnik se je izrazil s sledečimi besedami:

»FASISTICNA NEPOPUSTLJIVOST«

»Da pa se je vsa ta velika grmada dela lahko opravila, da bi vse ustanove Režima lahko varno korakale in polno razvijale svojo vzgojno in preroyalno vlogo, je bilo potrebno spraviti s poti vse ovire, ki so bile povsod; potrebno je bilo za zmerni odsekati tipalke cele nasprotne organizacije, ki je trdovratno oklepala politični in gospodarski ustroj naše province; skratka: potrebno je bilo izvršiti tisto delo narodnega očiščenja, ki so ga z učinkovitimi besedami označili kot »fašistično bonifikacijo obmejnega področja«.

Zagotovim vam lahko, da se je vse to delo bonifikacije izvršilo z realističnim čutom za položaj in z absolutno fašistično nepopustljivostjo. Številke že poznate: nad 230 slovenskih družtev jasno političnega značaja je bilo razpuščenih; kjer je bilo mogoče, smo namesto njih ustanovili Dopolavoro; nad 150 slovenskih učiteljev, nespravljenih sovražnikov Italije, je bilo odpuščenih ali premeščenih na oddaljene šole, kjer nikomur več ne morejo škodovati; več agitatorjev, ki niso bili italijanski državljani, smo poslali domov; številna skupina slovenskih komunistov je prišla pred posebno sodišče in drugi trije strupeni hujskači ljudstva in preklinjalci Italije so bili konfinirani.

Pred nekaj meseci je bila tudi dokončno zatrta »Goriška straža«, ki je predolgo zlorabljala našo dobrohotnost, da je s sleparskim in jezuitskim pisanjem razvijala zlonamerno in zahrbtno propagando proti Italiji in Režimu.

S temi ukrepi smo uničili vse bolj očitne oblike protitalijanske propagande, ki se je leta in leta nemoteno širila v naši provinci. Ne smemo pa si delati praznih upov, kajti propaganda se nadaljuje, čeprav bolj potihoma, a v oblikah, ki jih je težko nadzirati; imeti bomo torej morali odprte oči in vztrajno bomo morali paziti, da nas ne zadenejo nevarna izmenadenja.«

Na 45. strani iste knjižice se pa bere, da je fašistični federalni tajnik rekel tudi: »Iztrgali smo iz rok voditeljem, ki so nam trdovratno nasprotni, nadzorstvo nad gospodarskim življenjem vsega drugojezičnega področja.«

g) Kmetijstvo je v krizi in vlada z velikim finančnim naporom vodi politiko pomoči kmetijstvu. Zato nameravani industrijski pas povzroča veliko negotovost.

h) Nameravani industrijski pas bi še bolj izožil oziroma bi popolnoma uničil zemljo, na kateri pridelujejo dobro zelenjavo, ki prinaša veliko dohodkov prav v Standrežu in v Sovodnjah.

i) Z avtocesto Palmanova-Gorica-Ljubljana, z razširjenjem ceste Standrež-Sovodnje-Zagrad, ki bi postalo potrebno zaradi industrijskega pasu, in z industrijskim pasom samim bi bila Standrež in Sovodnje dejansko zadušana in pravzaprav uničena in z njima tudi prebivalci slovenskega jezika, ki bi pa po ukazu ustave morali biti zaščiteni.

j) Ker v Gorici in v provinci dejansko ni več brezposelnosti, se bo prebivalstvo pomnožilo od 12.000 na 14.000 oseb zaradi industrijskega pasu nujno le po doseljevanju.

Zaradi vsega tega podpisani občinski svetovavci protestirajo proti raznarodovanju slovenskega prebivalstva, pa naj se to izvaja pod katerokoli obliko, in seveda tudi v obliki razlašanja zemlje, in se protivijo vsakemu poskusu in načrtu, ki bi imel take namene.

Podpisani so zavzeli tole stališče, ker gre v resnici za obstoj ali uničenje celotne slovenske etnične skupine, in torej za vprašanje splošnega značaja, ki ima prednost pred partikularno koristjo.

Podpisani Vas tudi vprašujemo: kakšni so Vaši nameni v zadevi načrta za industrijsko področje in ozemlja na katerem bi moralo nastati po vsem tem, kar smo zgoraj navedli?

kateri razlogi preprečujejo izbiro zemljišč na področju Ločnika, Mochette in Majnice, ki so gotovo za morebitne industrijske zgradbe bolj pripravna kot druga;

kateri nujni vzroki zahtevajo odločitve za industrijo, čeprav je tudi kmetijstvo v krizi.

Pridružujemo si odločitev zahtevati, da zadeva pride v razpravo občinskega sveta z naslovom: Ugovor proti nameravanemu nastanku industrijskega področja, kolikor bi škodovalo obstoju in razvoju slovenske etniške skupnosti, ki jo ustava štiti.

Gorica, 9. marca 1964

Nedelja v luči koncila

Tudi v naši dobi je ostala v veljavi cerkvena zapoved, ki nalaga vernikom dolžnost posvečevanja nedelj in zapovedanih praznikov. Bistvo te dolžnosti je udeležba na euharistični daritvi sv. maše.

Drugi vatikanski koncil imenuje v svoji liturgični konstituciji nedeljo enostavno »Gospodov dan«. O njem je rečeno:

»Na ta dan se morajo verniki zbrati zato, da poslušajo božjo besedo, se udeležijo euharistične slovesnosti, se spominjajo trpljenja, vstajenja in poveljanja Gospoda Jezusa Kristusa ter se Bogu zahvaljujejo, da so se ponovno rodili k živemu upanju po vstajenju Jezusa Kristusa od mrtvih. Zato je Gospodov dan od nekdanjega prazničnega dana, ki ga je treba vernikom prikazovati vedno znova kot dan veselja in duhovne dejavnosti.« (Čl. 102)

Cerkev je zaskrbljena za usodo nedelje, ki je zadnje čase izpostavljena mnogovrstnim nevarnostim. Propad nedelje bi Cerkev oropal najmočnejšega opornika, na katerem je zgrajen krščanski obraz človeškega rodu. Kajti ob nedeljski sveti

maši ne gre le za izvajanje določene pobožnosti, temveč za mnogo več: gre za slavljenje Boga po edinem sredniku med Bogom in ljudmi Jezusu Kristusu ter za deleženje na milostih in odrešilni smrti našega Gospoda, ki je slavil svojo zmago nad grehom in smrtjo prav z veličastnim vstajenjem od mrtvih v jutru velikonočnega dneva.

Zato se verniki oropajo nadnaravnih moči in izgubijo stik z nadnaravnim svetom resnice in božje ljubezni, če nedelje ne praznujejo več z nedeljsko sv. mašo. Njihova vera bo zamrla in njih življenje v milosti bo usahnilo. V času tehničnega razvoja se Cerkev še posebej zaveda, da bi propad nedelje pomenil za Cerkev isto kot duhovno smrt za njene otroke. Prav z oltarjev se mora vedno znova prelivati v svet tehničnega dogajanja polnost božjega življenja. Zato tudi Cerkev toliko pričakuje od liturgične obnove. V njej vidi ključ za usodo sveta danes in v bodočnosti. Le v zakramentalnem združenju s Kristusom ter v zbiranju okrog Kristusovega oltarja je rešitev za človeštvo.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

Kaj pravi o latinščini šolski zakon

Na roditeljskih sestankih, po našem časopisu in tudi po družinah se veliko razpravlja o latinščini v 2. raz. nove srednje šole. Toda do sedaj nam ni še nihče pojasnil, kaj pravi šolski zakon o tem. Ali bi nam lahko Vi pojasnili v Vašem časopisu?

Rad bi vedel tudi, kako je v tej zadevi pri Nemcih na Južnem Tirolskem.

Eden izmed staršev

Od 1. oktobra 1963 deluje nova Enotna srednja šola, in sicer v letošnjem šolskem letu samo prvi razred. Drugo leto se bo ta razred nadaljeval kot drugi razred in tako naprej.

Program nove srednje šole se razlikuje od prejšnje predvsem glede tega, ker so nekateri predmeti neobvezni in pa glede latinščine. Ta se v prvem razredu ne poučuje več. V drugem razredu se bo poučevala skupaj z italijanščino. V tretjem razredu pa bo latinščina samostojen predmet, toda neobvezen, to se pravi, učiti se je bo moral samo tisti, ki jo bo prostovoljno izbral. Kdor se bo hotel vpisati na višjo klasično gimnazijo, bo moral izbrati latinščino, kajti zakon pravi, da je končni izpit iz latinščine obvezen za tistega, ki se namerava vpisati na klasični licej («la prova d'esame è obbligatoria solo per coloro che intendono iscriversi al Liceo classico»).

Kako je s številom predmetov in ur v drugem razredu? Zakon določa tole: verouk, 1 — italijanščina in osnovni pojmi latinščine («elementari conoscenza di latino»), 9 — zgodovina in civilna vzgoja ter zemljepis, 4 — tuj jezik (na slov. šoli nemščina), 3 — matematika, 3 — opazovanja in osnovni pojmi naravoslovja, 2 — umetnostna vzgoja = risanje, 2 — telovadba, 2. Skupaj torej 26 ur (na slovenski šoli pa še 5 ur več, torej 31 ur tedensko, ker se poučuje še slovenščina). Potem pa sta še dva neobvezna predmeta; to sta tehnični pouk («applicazioni tecniche») 2 uri in petje 1 ura. Kdor bi prostovoljno vzel še oba neobvezna predmeta, bi imel 34 ur pouka na teden. Pripominjamo, da je imel in ima III. razred Strokovne šole 32 ur tedenskega pouka.

23. Ob dvajsetletnici

(Iz zapiskov zareskega župnika)

»Z mano!« je ukazal. In spet sva obšla razporejene. S samokresom je mignil zdaj temu starčku, zdaj onemu pohabljenču ali docela izčrpanemu nesrečnežu in jih pogledal k skupini odbrancev, ne da bi sploh kaj vprašal. Ker ni več rohnel, sem se ostričil in še sam sem opozarjal na staršev in slabotnejše, tu pa tam je kaj uprejševal, največkrat je preslišal ali pa me tako strupeno pogledal, da mi je beseda obtičala v ustih.

Zdajci se je stotnik obrnil na one, ki so ostali v vrstah, in teh je bila večina, med njimi tudi Rudi Rudinov, Milko, Tone Tonetov in še kakih deset drugih Zarenčanov. »Strnite vrste!« je zapovedal. »Četa, stopaj!« je končno ukazal. Rudi Rudinov se je tedaj nagnil proti meni, v oči so se mu iskriale solze, z roko mi je zamahnil, usta so se mu odprla, kot bi mi hotel nekaj zaklicati, a v istem hipu ga je nem-

ški vojak krepko sunil, da je zletel v hrbet spredaj idočega. Odkorakali so iz jahalnice in nastopili pot v Nemčijo.

Ob tem bolestem prizoru me je prešinila ostra bolečina, vse je zadrhtelo v meni, sključil sem se in se pogreznil vase in bil sem omamljen kot od hudega udarca po glavi.

»Kaplan, pridi sem!« sem slišal kot skozi meglo. In že je tako divje zarobantil, da sem se bliskovito vrvaval in stekel k njemu. Z roko je pokazal na preostale moške, kakih štiristo jih je bilo, samih staršev, jetičnih, bolehnih in očetov številnih družin, in naročil: »Spiši v dvojniki sezname vseh teh mož!« Vprašal sem ga, če jih nato izpusti in kje dobim pisalne potrebščine. Porogljivo me je pogledal in vzkliknil: »O ti kaplanski kaplan!« — Ob tem zafrkljivem vzkliku je moja živčna napetost dosegla višek, izbruhnil sem: »Nisem noben kaplan, župnik sem, župnik zareski!« — »Tako?« se je čudil, da sem se mu drznil ugovarjati. »Župnik?« — »Župnik! Pa še kaj drugega sem študiral.« Nenadno je spremenil taktiko, postal je čisto človeški, povedati sem mu moral,

ga življenja. Krščanstvo uči, da obstaja onstranski, nadnaravni svet, da so nebesa, vice in pekel.

Človek je po naši veri odgovoren Bogu za svoja dejanja, za katera ga bo Bog sodil.

Ali je moderni svetovni nazor znanstven, ali mu je res podlaga veda? — Moderni pravijo, da je temelj modernega svetovnega nazora pozitivna veda, to je, da so osnova modernega svetovnega nazora pozitivne, eksaktne (natančne) znanosti, to je kemija, fizika, prirodoslovje itd. Te znanosti se poslužujejo poizkusov in eksperimentov. Toda s poizkusi se ne da ugotoviti, ali je svet večni, ali je Bog, ali je duša, ali je posmrtno življenje itd. Torej moderni svetovni nazor ne more biti rezultat, izsledek teh ved, kakor trdijo moderni misleci. Bog, duša, posmrtno življenje itd. so predmet filozofije, ne pa vede kakor jo pojmujejo moderni misleci. Zato ni mogoče govoriti o modernem svetovnem nazoru kot o rezultatu moderne vede, pač pa kot o zmotni moderni filozofiji.

Pismo iz pekla

Spet je prišla med nas nova Knjižica. Prijetna je njena oprema in nad vse zanimiva njena vsebina.

Knjižica, ki nosi številko 40., razpravlja o peklu. In to na tak izviren način, da zajame bravca na prvi strani in ga drži v napetosti, dokler je ne odloži iz rok. Napisana je na podlagi sanj, ki jih je imela neka redovnica o duši prijateljice, ki se je smrtno ponesrečila in po njeni lastni izjavi prišla v pekel.

Jasno je, da nihče ni dolžan verjeti take vrste spisom in videnjem. Toda, kakor modro opozarja naš goriški rojak dr. Franc Felc, ki je knjižico iz nemščine prevedel, vsebina pisma tako odgovarja krščanskemu nauku o peklu, o sodelovanju z milostjo, o pomenu molitve, da bi bilo zelo nespameto misli iz omenjenega pi-

Pasijonska igra v tržaškem avditoriju

Predstava Slovenskega odra bo na oljčno nedeljo zvečer

IVAN MRAK: PROCES

Z veliko težavo, po mnogih posredovanjih smo končno dobili avditorij tudi za predstavo slovenske pasijonske igre in še to edino možno uro — v nedeljo 22. marca ob 9. zvečer. Bilo je vprašanje to uro sprejeti ali pa ne nastopiti v avditoriju. V najkrajšem času bo treba spreminiti oder po predstavi, ki jo bo imelo pred tem Italijansko stalno gledališče, igralci se bodo morali obleči in pripraviti za oder zunaj in jih bo treba prepeljati v zadnjem trenutku v avditorij — nešteto bo težav, a prireditelji so jih sprejeli, da bi našim ljudem zaigrali v središču mesta enkrat pasijonsko igro.

PRVIC V TRSTU

Nihče ne pomni, da bi Slovenci kdaj v Trstu igrali pasijonsko igro, tudi v nekdanjem Narodnem domu ne. Torej bomo imeli te vrste predstavo prvič v Trstu. Ljubljansko osrednje Narodno gledališče je pred zadnjo vojno navadno igralo ves veliki teden Pasijon. To so bile seveda velike predstave, vodil jih je igralec Edvard Gregorin, ki je tudi napisal velik tekst: »V času obiskanja«.

NAS PASIJON

Dramo, ki jo bo igral Slovenski oder, je napisal Ivan Mrak. Dal ji je naslov Proces. To je v resnici proces proti Jezusu, a je pisan tako, da je sodobnemu človeku blizu in ga pretrese. Judeževa izdaja in spoznanje, Kajfova pot in Pilatova obsodba — izdaja treh ljudi, ki je podobna izdaji nas vseh. Drama Sina božjega in tragedija človeka.

VABILO

Spričo želje in dela prirediteljev, ob težavah in stroških, ki so s prireditvijo združeni, ob pomenu, da je v avditoriju na oljčno nedeljo naša prireditve, ne moremo reči drugega kot — napolnimo avditorij do zadnjega kotička! Predstava traja od devetih do enajstih. To ni tako pozen čas, da nas bi plašil. Tudi drugi pričenjajo predstave ob tej uri. Če je za to uro potrebno nekaj žrtve, jo sprejmite! Listke vzemite že pri naših prosvetnih delavcih. Sedeži so numerirani in mora imeti vsakdo svoj prostor.

Ne zamudite predstave! Ponovitve ne bo, ker je igra primerna le za ta čas.

me je vprašal. »Ne! Svetni duhovnik.« Brž me je postavil na svojo desno in izjavil: »Jaz sploh nisem študiral!« Da ni imel nikake izobrazbe ali srčne kulture je bilo jasno. Njegova nemščina je bila tako spakredano narečje, da sem ga le s težavo razumel.

Kaj le skriva za svojo priliznjeno spoštljivostjo, sem se rihoma spraševal. Potegavščino? Zahrbtost? Oficirji, ki so stali tik stotnika, so se nekam muzali. In res je začel: »Gospod župnik, poklic ste zgrešili!« Vprašujoče sem ga pogledal. »Zgrešili?«, »kaputt!« Cerkev je konec! — »Pisano je,« sem mu zavrnil, »da je laže ugasi sonce kot Cerkev.« — »Nihče je ne bo ugašal,« se je rogaj, »sama se bo sesula. Sodobni človek se smeje njenim otročarijam. Uči prave bedastoče, kot na primer čistost, razsoden človek ji ne bo več nasledel. Kaj je bolj naravnega kot spolno udejstvovanje!« Ob teh ciničnih izjavah, polnih prezira do vseh verskih in moralnih vrednot, me je obšla rdečica. Dobro je opazil moje zadregu, pa val pokvarjenosti ga je tako zajel, da je še bolj

sma odkloniti z izgovorom, da gre le za »bolno fantazijo« zanesene redovnice. Kajti vse, kar stoji v pismu zapisano, je v skladu s Kristusovim naukom o peklu, to je vredno premisleka, izpraševanja vesti in truda, da gremo vase ter se resno zamislimo, ali nismo morda mi na isti poti kot nesrečna Anica, na potu zavračanja milosti in temu sledečega pogubljenja.

Hvaležni smo izdajateljem, da so to Knjižico izdali prav za postni čas. Kdor jo bo prebral, bo imel dovolj nagibov, da opravi dobro in temeljito velikonočno spoved. Pa tudi kasneje bi bilo prav, da bi se naši verniki radi vračali k njenemu branju. Kažipot jim bo, kaj naj storijo, da se zveličajo in kaj morajo opustiti, če nočejo, da bodo tudi oni postali deležni tragične Aničine usode.

jk.

R A Z N O

Ne samo učiti, temveč tudi pomagati

Katoliški nadškof iz mesta Madras v Indiji je na neki konferenci izjavil, da ni dovolj, če se Kristusa samo oznanja. Treba je istočasno izvrševati tudi dobra dela, ki jih vera priporoča. V Indiji konkretno mora Cerkev skrbeti tudi za to, da bo čim več ljudi dostojno oblečenih, zadostno nahranjenih in v posesti primernih stanovanj. Če bi se Cerkev odpravljala socialni pomoči v družbi, bi prenehala biti Kristusova Cerkev.

Mednarodno vojaško romanje v Lurd

Ze lani je zelo uspelo romanje vojaških edinic iz vsega sveta v Lurd. Bilo je 45.000 vojakov. Letos se bo romanje ponovilo od 3. do 10. junija. Samo iz Avstrije se ga namerava udeležiti 1500 članov avstrijske vojske.

Radio Trst A

Spored od 15. do 21. marca 1964

Nedelja: 9.30 Slovenske narodne pesmi. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Poveljca o bedaku, morski kraljici in letecem konju«. Napisala Desa Kraševac. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.30 Radijska novela: Franc Jeza: »Zadnji človek«. — 18.30 Kino, večeraj in danes.

Ponedeljek: 12.15 Iz slovenske folklore: Niko Kuret: Ljudstvo baja, ljudstvo poje: (10) »Ko so goreli kresovi (pripovedne pesmi iz turških časov)«. — 18.00 Glasovi iz narave, pripravil Tone Penko. — 18.30 Koncerti Godalnega orkestra Radia Trst. — 19.00 Radijska univerza: Marcello Capuro: Italijanska ustava o ljudstvu: (8) »Se o novem italijanskem ustavnem sistemu«. — 19.30 Postni govori: Rudolf Klince: »Odpusti nam naše dolge...« — 21.00 Modest Mussorgsky: Hovansčina, opera v petih dejanjih.

Torek: 11.45 Italijanski akvarel. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Italijanščina po radiu: 21. lekcija. — 19.15 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.00 Pregled italijanske dramatike. — 21.50 Slovenski in jugoslovanski solisti; violinist Josip Klima, pri klavirju Freddy Došek.

Sreda: 11.45 Jugoslovanski orkestri in pevci. — 12.15 Brali smo za vas. — 18.00 Znanstveni leksikon. — 18.30 Slovenski skladatelji 17. in 18. stoletja, pripravil Dragotin Cvetko: (5) »Jakob Zupan«. — 19.00 Pevski zbori Julijske Benčije iz Furlanije: Zbor »Vittore Veneziani« iz Aiella del Friuli, ki ga vodi Orlando Di-piazza. — 19.15 Higiena in zdravje. — 21.00 Simfonični koncert.

Četrtek: 8.30 Zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Veter mi je povedal«, mladinska igra, napisal Joško Lukež. — 12.15 Po društvih in krožkih: (9) »Skavtska družina v Dolini« - pripravil Saša Martelanc. — 15.30 Gaetano: Donizetti: »Don Pasquale«, komična opera v treh dejanjih. — 18.10 Iz S. Rema 1964. — 18.30 Solistični koncert. — 19.15 Lepo pisanje: vzori in zgledi mladega rodu. — 21.00 »Sobojevniki«, kriminalna zgodba v dveh delih, ki jo je napisal Josip Tavčar.

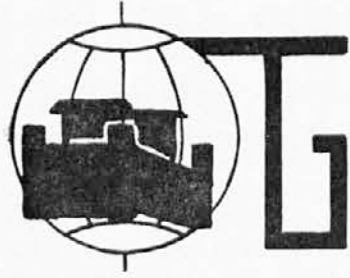
Petek: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Venec pravljic, pripovedk, legend. (19) »Stekleni most« - pripravil Jurij Slama. — 19.00 Radijska univerza: Elektri-ka: (7) »Električni upor«. — 19.30 Postni govori: (10) Stanko Zorko: »Kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom...« — 20.30 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Oratorij in nabožne Kantate - Henrich Schütz: Sedem Kristusovih besed za soliste. V odmoru (približno ob 21.30) Obletnica meseca: Rado Bednarik: »Zadnje vojniško ustoličenje na Gosposvetskem polju pred 550 leti...«

Sobota: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Zimski turistični razgledi. — 15.00 »Volan«, oddaja za avtomobiliste. — 15.30 »Dekle in vojaka«, radijska drama. — 17.20 II. Vatikanski koncil. Poročila in komentarji o vesoljnem cerkvenem zboru. — 18.00 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti: Vinko Beličič: (17) »Stvaritelj nabožnih pesmi«. — 19.15 Družinski obzor-lik. Urednik Ivan Theuerschuh. — 20.30 Teden v Italiji. — 20.45 Slovenski oktet. — 21.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo: Danilo Lovrečič.

hal, da je zadal papeštvu smrtni udarec. Ko so nesli k pogrebu Pija VI., so se norčevali, da pokopavajo zadnjega papeža. Vi dajate krščanstvu še deset let življenja, Voltaire mu jih je prisojal še dvajset.« — »Zdaj pa gre zares,« mi je zatrjeval. »Med nacionalnim socializmom, kot ga imamo v Nemčiji, in krščanstvom je nepomirljivo nasprotje. Nemčija bo v nekaj mesecih zmagovito zaključila vojno in zavladala v svetu, v nationalsocialističnem svetu pa ne bo prostora za Cerkev.« — »Gospod poročnik! Naj spregovorijo zgodovina! Na svidenje čez dvajset let. Videla bova, kdo ima prav.«

Nekam zmeheno me je gledal. »Nekaj drugega mi raje obrazložite,« sem načel problem, ki smo ga zaman skušali razvoz-ljati v pogostih razgovorih o nemških grozodejstvih na zasodeni ozemljih. »Zakaj postopate tako nečloveško in okrutno z vsemi, ki padejo v vaše roke?« — »Pač po višjih ukazih!« — »Nemogoče!« — »Stopiva nekaj korakov!« me je prevlekla s seboj. Stopala sva gor in dol po jahalnici, medtem ko je pripovedoval:

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Za goriške može in fante

Pred praznikom sv. Jožefa bo pri Sv. Ivanu v Gorici tridnevna za goriške može in fante. V ponedeljek, torek in sredo zvečer ob 8.30 bo pridiga za blagoslovom, sklep bo pa na sv. Jožef ob 9. uri na Travniku pri sv. Ignaciju. Pridite v obilnem številu!

Zavetnik študentov

sv. Tomaž Akvinski

Na praznik sv. Tomaža Akvinskega je bila v Gorici dvojna proslava, kateri so prisostvovali goriški študentje. Cerkevna proslava je bila v cerkvi sv. Ignacija za višješolce, v cerkvi Srca Jezusovega pa za nižješolce. Sv. mašo je daroval goriški nadškof, ki je ob evangeliju poudaril velik pomen prave izobrazbe, ki temelji na katoliških načelih.

V čitalniškem krožku pa je skupina goriških dijakov imela sestanek s prof. Italom Brandolinom, katehetom na italijanskem učiteljskišću, s katerim je razpravljala o temi: »Slučaj in usoda v kategoriji tragičnih pojavov«. Dijaki so nato brali odlomke iz del Euripida, Kafke, Shakespeara, Wilderja, Tolstaja, Camusa, Bernanosa in sv. Tomaža Akvinskega, ki govorijo o teh problemih.

Drama »Vest« na goriškem odru

Težko bi bilo najti bolj primerno igrano za postni čas kot je prav drama »Vest«, ki so jo preteklo nedeljo predvajali rojanski, igralci in igravke na odru Katoliškega doma v Gorici.

Igra je vse gledavce naravnost potegnila za seboj s svojo problematiko zločina, nemirne vesti, obtožbe in iskanja odpuščanja. Doživljali so jo, kot bi bili sami nosilci dogajanja. Saj vsakdo iz lastne skušnje ve, da je vest neizprosna sodnik, ki se ne da podkupiti. Čudovite so bile misli, ki jih je drama nudila občinstvu: zločin zahteva kazni, zločin se ne premaga z novim zločinom, temveč z velikodušnim odpuščanjem; zločin zahteva pokoro in zadoščevanje; najlepše zadoščeno je v tem, da skuša znova dvigniti tiste, ki si jih strel s svojim zlim dejanjem.

Občudovali smo igravce, kako so se znali vživeti v svoje igranje, zlasti nosilce glavne vloge. Tako doživeto so nastopali, da sicer težka psihološka igra ni nikogar in na nobenem mestu utrujala. Le škoda, da je bila glasovna artikulacija pri nekaterih igravcih prešibka za tako veliko dvorano, kot je naša goriška. Tako so marsikatero besedo ostale nerazumljive. Toda vse dogajanje je bilo tako močno, da se je dalo igrati slediti po sami mimiki igravcev na obrazu. Tako je bilo vse globoko podano, da so gledavcem ob koncu nehoti prišle solze v oči.

Naj zato igravci in igravke igralske skupine iz Rojana vedo, da so storili silno dobro delo, ko so spravili to čudovito dramsko delo na oder in z njo osrečili že toliko naših ljudi. In naj prav iskreno povemo: želimo vas kmalu spet videti v naši sredi, kajti vsak vaš prihod med nas bo pomenil za Slovence v Gorici nov praznik!

Dva kulturna večera v Števerjanu

Zima se od nas poslavlja, pa smo izrabili še te zadnje ostanke, ko delo po poljih ni še tako zahtevno, in organizirali v kratkem presledku kar dva kulturna večera. Najprej je bil na vrsti večer, posvečen msgr. Trinku. To je bilo nadaljevanje istega kulturnega večera iz januarja. Tokrat nam je predavatelj prof. Rado Bednarik prikazal Trinka kot filozofa, risarja, pesnika in rodoljuba. Za ta večer je bilo precej zanimanja v vasi in ko smo odhajali, smo bili vsi zadovoljni, saj smo spoznali bolj natanko dušo našega velikega beneškega Slovence.

V ponedeljek pa je bil na vrsti večer, posvečen Palestini. Prišel je vsem že dobro znani gospod Vinko Zaletel s Koroške. Ni treba, da za njegove večere delamo propagando, dovolj je, da javimo njegov prihod, pa je dvoravnica polna. In res nas je gospod predavatelj tudi to pot v polni meri zadovoljil. Doživeli smo prelep večer ob njegovih slikah o Sveti deželi.

V celoti je letos SKPD v Števerjanu organiziralo kar šest kulturnih večerov. To je za naš kraj velikega pomena, saj smo se na njih seznanili z najrazličnejšimi problemi in zanimivostmi.

Društvo samo pa je jasno pokazalo, da ima v resnici namen vzgajati in širiti

krščansko prosveto med našim ljudstvom in ne le loviti mladino z vsakonedeljskimi plesi, kot to delajo nekateri lažni prosvetarji med našim ljudstvom.

Mož in žena hkratu pokopana

V goriški stolnici so v ponedeljek imeli istočasno pogreb moža in žene. Od petka na soboto je namreč umrl v starosti 69 let Jožef Vizin, nekaj ur nato pa je odšla v večnost njegova 59 let stara žena Ivanka Zimic. Pokojni Jožef Vizin je bil sodni pisar v pokoju, doma iz Gorice, njegova žena Ivanka pa je izvirala iz Deskel. V življenju združena v skupni ljubezni sta skupaj odšla tudi k večnemu počitku. — Zapuščata hčerko Miro, ki je profesorica na slovenski strokovni šoli v Gorici.

Požar v šoli v Mirniku

V petek 6. marca popoldne je nastal požar v osnovni šoli v Mirniku. V dimniku so se vnele saje in ogenj se je naglo razširil na streho in poslopje. Prišli so gasilci iz Gorice, ki so nad dve uri trdo delali, da so zajeli požar. Kljub temu je požar uničil kakih 150 kv metrov strehe in več tramov, Skodo cenijo na poldrug milijon lir. Poslopje je last dolenske občine in je zavarovano.

Sestanek

obmejnih oblastvenih organov

V pokrajinski palači so se v soboto 7. marca sestali zastopniki oblasti iz Gorice, Nove Gorice ter Kopra. Sestanek je imel predvsem namen, da bi se prijateljski odnosi na tem obmejnem področju okrepili v dobroti vsega prebivalstva in za dosego trajnega miru na svetu.

Med raznimi vprašanji so obravnavali tudi vprašanje cestne in železniške zveze, vskladitev urbanističnega načrta Gorice in Nove Gorice, obmejni promet, otvoritev mejnega prehoda druge kategorije v ulici sv. Gabrijela ter gradnjo ceste, ki naj bi povežala pri St. Mavru jugoslovanska Brda in Novo Gorico. Tako bi se dosežanja krožna cesta skozi Plave skrajšala od 27 na samih 7 km.

Prihodnje sejo bodo člani obeh delegacij imeli v Novi Gorici. Na tej seji bodo navzoči tudi strokovnjaki za posamezna vprašanja.

TRŽAŠKE NOVICE

Število prebivalstva na Tržaškem

Po zadnjih statističnih podatkih znaša število prebivalcev na celotnem Tržaškem ozemlju 303.416. V primerjavi z zadnjim ljudskim štetjem leta 1961 se je povečalo za 4771 enot, kar predstavlja vsekakor pozitiven pojav, če pomislimo, da je bilo prebivalstvo v desetletju 1951-1961 stacionarno.

Gornje številke se nanašajo na celotno tržaško provinco. V sami tržaški občini pa je število prebivalcev naraslo od leta 1961 od 272.723 na 276.948, t. j. za 4225 enot.

V deželi Furlaniji-Juljski Benečiji se je število prebivalcev povečalo za 10.702 enot in znaša sedaj skupno 1.215.000 duš.

Za Bazovico in slovenske šole

Bralci »Katoliškega glasa« se še gotovo spominjajo naših poročil, kako je svetovalec Skupne slovenske liste dr. Teofil Simčič zahteval v tržaškem občinskem svetu kredit za nekatere nujne potrebe okoliških krajev in za popravila šol, ki so v slabem stanju. Danes lahko poročamo, da bo nekaj teh zahtev uresničenih.

Kopalnice in pralnica v Bazovici

Prejšnji teden je tržaški občinski odbor odobril izdatek 35 milijonov lir za zgradnjo javnega kopalnice in pralnice v Bazovici. To je bila dolgoletna želja Bazovcev in upamo, da se bodo dela kmalu pričela in bo njihova želja uresničena. — Bazovci se zahvaljujejo svetovalcu Skupne slovenske liste in upajo, da se bo tudi v bodoče zavzemal za njihove potrebe. Skupni slovenski listi pa kličejo: zvestoba za svetstobo! Kdor pozna naše potrebe, ta bo dobil naše glasove pri volitvah!

Seja pokrajinskega sveta

Na seji pokrajinskega sveta, ki je bila v četrtek 5. marca, so odborniki nadaljevali razpravo glede pokrajinskega proračuna za leto 1964. Proračun je bil dan na glasovanje. Zanj je glasovalo 13 svetovavcev KD, PSL in predstavnik SDZ, proti pa sedem svetovavcev KPI, PSI in PSIUP.

Razni svetovavci so še prikazali nekatere probleme, kmetijske, šolske in finančne glede naraščajočega dolga in primanjkljaja pokrajinske uprave. Končno so še odobrili nadaljnjih 50 milijonov lir za gradnjo nove industrijske šole v Gorici, katere bo pa prispevalo ministrstvo za javna dela.

Za goriško industrijsko cono

Na goriškem županstvu so se pretekli četrtek sestali predstavniki občine s predstavniki pokrajinske uprave in trgovinske zbornice z namenom, da proučijo možnost ustanovitve industrijske cone v Gorici. Ta naj bi obsegala področje sedanje proste cone, kateri bo treba podaljšati veljavnost. Predlagali so, naj bi, industrijska cona dobila obliko konzorcija, zato se bodo na prihodnji seji sestali tudi s predstavniki raznih operaterskih kategorij in združenj.

Začelo se je cepljenje

s cepivom »Sabin«

V četrtek 5. marca zjutraj so na občinskem zdravstvenem uradu v Mazzinijevi ulici začeli s cepljenjem otrok proti otroški paralizi. Prvi so bili na vrsti dojenčki. Odziv je bil 100-odstoten. Javilo se je 50 mater. V ponedeljek so bili na vrsti otroci od enega do petih let, ki so prejeli cepivo s sladkorjem. Dnevno cepijo okrog 300 otrok, pozneje se bo operacija še hitreje odvijala in bo prišlo do števila 500 dnevno. Cepljenje je brezplačno in vsak dobi potrdilo o cepljenju, ki bo otrokom služilo, ko se vpišejo v šolo.

Natečaj za razvoj perutinarstva

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo je razpisalo nagradni natečaj za izboljšanje perutinarstva na Goriškem. Zmagovalec prve nagrade bo prejel 120 tisoč lir, druge 80 tisoč, tretje 50 tisoč, nadalje je razpisanih pet nagrad po 10 tisoč lir in 10 po 15 tisoč lir v skupnem znesku pol milijona lir.

Prošnje je treba predložiti najkasneje do 31. marca na kmetijsko nadzorništvo v Gorici ulica Duca d'Aosta.

Nagrade ne bodo izplačali v denarju, ampak v blagu.

Deset milijonov lir za šole

Na isti seji je tržaški občinski odbor nakazal deset milijonov lir za popravila šolskih poslopij v zgornji tržaški okolici. Tudi to vprašanje je zelo pereče. Tržaški občinski odbor je z nakazilom za popravilo šol plačal stari dolg. — Ko je dr. Simčič pred časom glasoval za občinski proračun, je med pogoji za svoj glas zahteval tudi popravila omenjenih šolskih poslopij.

Z veseljem lahko ugotovimo, da je Skupna slovenska lista zelo delavna in prizadana. V zadnjem času so se ali se bodo izpolnile štiri njene zahteve: popravilo Giobertijevega trga pred slovenskimi šolami pri Sv. Ivanu, popravilo ceste Lonjer-Bazovica, kopalnice in pralnica v Bazovici in popravila šol v gornji tržaški okolici. V teku so še razne druge zadeve.

To skrb za naše ljudi so gotovo opazili tudi slovenski volivci, ki bodo pri bodočih deželnih volitvah imeli zavest, da so njihovi glasovi za kandidate Skupne slovenske liste dobro naložen kapital.

Rojan

V četrtek 5. marca zvečer je v tržaški bolnici umrla družbenka Ivana Venuti. Dočkala je visoko starost 85 let. Bila je velika dobrotnica našega Marijinega doma. Zelo je pogrešala, ker že dolgo časa ni mogla v cerkev. Ni bila sicer posebno bolna, a iz hiše ni mogla. V bolnici je bila le malo časa. Pogreb je bil v soboto zjutraj v najožjem krogu sorodnikov. Za sedmi dan smrti je bila za pokojnico sveta maša v rojanski cerkvi po namenu Marijine družbe.

Za pokojno družbenko Ivano Venuti bomo ohranili trajen hvaležen spomin. Radi

V nedeljo 15. marca bo v Borštu ob 17. uri

gostovala dramska skupina
DOM iz Rojana
z igro

V E S T

Drama je vzeta iz življenja
po zadnji vojni.

Vsi prisrčno vabljeni!

bomo tudi zanjo molili, saj se je vedno priporočala samo za molitev. — Naj ji dobri Bog nakloni večni mir!

Avtocesta

Trst - Palmanova - Videm

Na dražbi so bila oddana važna dela na odseku avtoceste Trst-Palmanova-Videm. Zgraditev ceste od Lizerta (pri Štivanu) do Soče je dobilo podjetje Scaim iz Benetk za 1 milijardo in 180 milijonov lir. Odsek Palmanova-Zuglino pri Vidmu pa podjetje Imser iz Bologne. Odsek bo dolg 14 km in dela bodo stala 746 milijonov lir. Prihodnje leto bi moral biti odsek avtoceste Trst-Palmanova dograjen.

Bilanca

kmetijske bolniške blagajne

Iz poročila o delovanju vzajemne kmetijske blagajne je razvidno, da je bilo opravljenih 2985 splošnih zdravniških pregledov, od katerih 833 na domu ter 1682 specialističnih pregledov. 152 članov-zavarovancev se je zdravilo v bolnici za skupno 2541 dni.

Z ozirom, da je bilo 31. decembra 1963 vpisanih komaj 2007 zavarovancev, izdatki za omenjene usluge znatno presejajo dohodke. V minulem letu so stroški za oskrbo zavarovancev v bolnicah in druge usluge v njihovo korist znašali 26.662.650 lir. Prispevki članov znašajo komaj 15% celotnih stroškov. Zato poročilo poudarja, da je primanjkljaj krila Vsedravnna federacija bolniških blagajn.

Dve anekdoti o Janezu XXIII

Dobro spravljena skrivnost

V Franciji so nekoč vprašali nuncija Roncallija, v čem je skrivnost njegove izredne prisrčnosti in simpatije, ki jo vzbujajo povsod, kamor koli gre. Nuncij Roncalli je odgovoril: »Dovolite, da to skrivnost ohranim zase? Dober diplomat ne bo dal nikoli iz rok ključa blagajne, kjer ima shranjene svoje najvažnejše dokumente!«

Papež in delavec

Za časa, ko so delavci urejevali papežev stanovanje v vatikanski palači, se je Janez XXIII. usedel kar na zaboj, da tam odmoli brevir. Ko ga je končal, se je odpravil na ogled sob, ki jih še ni videl. Vstopil je v salon, poln vsakovrstnih zabojev. Nekaj delavec je bil sklonjen pri delu na tleh in zaradi nagradenih zabojev ni mogel videti, kdo prihaja ali odhaja.

»Ali vas motim, fantje?« se oglasi papež. Omenjenemu delavcu se je po glasu zdelo, da govori neki njegov tovariš, ter pravi:

»Nehaj že uganjati neumnosti; namesto da briješ norce, bi raje pomagal!«

Papež preko zabojev pomoli delavcu roko; ko ta vstane, se ves bled in osupel začne opravičevati: »Svetost, svetost...« Papež se blagohotno nasmehne ter blagoslovi njega in vse njegove tovariše. Ker pa ubogi delavec zlepa ni mogel priti do ravnovesja, ga je papež skušal drugače raztrsteti:

»Vi in jaz,« mu pravi, »pripadava isti stranki!«

»Toda jaz nisem vpisan v nobeno stranko,« hiti pojasniti delavec. — Nato papež: »Poglejte mene, osebe kakor midva, bi bilo treba uradno vpisati v stranko deluharjev!«

LISTNICA UREDNIŠTVA

Zaradi praznika sv. Jožefa, ki bo prihodnji četrtek, izide naš list prihodnji teden v sredo 18. marca in ne v četrtek 19. — Za veliko noč izdamo dvojno številko KG. Izšla bo na veliki četrtek.

Do 19. marca se javite za Lurd

Nekateri ne razumejo, zakaj taka sila za vpisovanje v Lurd. Pravijo, saj ni vendar letos kaka velika obletnica, da ne bi dobili stanovanja v Lurdu. To je res! Letos nimamo težave s prenočišči v Lurdu, pač pa imamo nemajhne skrbi za romarski vlak; viak smo sicer po dolgem iskanju dobili, toda kakor veste ima omejeno število prostorov. Če se na Primorskem in Koroškem javi nad 600 romarjev, kar ni izključeno, tedaj nastopi zopet problem za prevoz. Ker pa imamo po 19. marcu še vendar veliko časa, lahko razne težave rešimo. Zato je nujno potrebno, da se vpisovanje povsod zaključi do določenega dneva, to je do 19. marca.

Ponovno poudarjamo, da se je treba sedaj takoj vpisati za pot v Fatimo ali v Barcelono, — kdor namreč misli na to. Vsi ti romarji bodo v Lurdu stanovali v istih hotelih. Ko se vpisujete, povejte istočasno, s kom se želite v vlakcu voziti.

Za romanje se lahko prijavi tudi železničarji, ki so v stalni službi, torej samo aktivni železničarji; za te potnike znašajo stroški v Lurdu samo 20.000 lir. (Železničarji v pokoju in njihovi sorodniki nimajo nobenega popusta).

Vse, ki vpisujejo, prosimo, naj rabijo velike vpisne roza-pole in te naj po 19. marcu oddajo romarskemu odboru. Za pregled in potrdilo naj rabijo posebne bloke, ki smo jih razdelili.

Pisemsko pošto v zvezi z romanjem, pošiljajte na župnijo v Rojanu ali na Marijanišče na Opčinah.

Današnja obvestila — zadnja pred 19. marcem — zaključimo s to mislijo:

Prireditelji romanja želimo, da bi bila tudi letos zastopana v Lurdu vsaka naša župnija; dalje želimo, da bi velika večina romarjev izbrala samo Lurd, ki je glavni cilj naše božje poti in končno želimo, da bi se velikega slovenskega romanja udeležilo mnogo naših mož in fantov!

ROMARSKI ODBOR

OBVESTILA

RADIJSKE ODDAJE O SKOFU SLOMSKU. Z mesecem januarjem t. l. smo pričeli z mesečno oddajo o božjem služabniku Slomšku po vatikanskem radiu. Oddaja je vsako zadnjo soboto v mesecu ob tri četrt na sedem zvečer. Morebitne spremembe bomo pravočasno javili pri običajnih slovenskih oddajah po istem radiu. Za marec bo zaradi velikonočnih praznikov Slomškova oddaja namesto zadnje sobote — soboto poprej, to je na svetno soboto ob isti uri.

SLOVENSKA Vincencijeva konferenca v Trstu vabi k duhovni pripravi za veliko noč. Govoril bo preč. g. Jože Peterlin, salezijanec, dne 15., 16. in 17. marca ob 19. uri v kapucinski cerkvi na Montuzzi.

ŠHOD TRETJEGA REDA bo na svetno nedeljo ob 4h popoldne pri Sv. Ivanu.

AKADEMIKOM! V nedeljo 15. in v ponedeljek 16. t. m. se bodo vršile vsakoletne volitve v akademski svet tržaške univerze. Tudi letos nastopimo slovenski visokošolci s svojo tradicionalno listo »ADRIA«, na kateri nastopajo tako Goričani kot Tržačani.

V nedeljo 5. t. m. se voli v Gorici, na sedežu univerzitetnega krožka na Korzu Italia.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: Družina Rutar namesto cvetja na grob Petejan Alojziju 10.000; č. g. Mirko Zorn 10.000; gdč. Fani Živec v spomin na pok. preč. g. Henrika Sonca 5.000 lir.

Bog bodi tisočeri plačnik vsem blagim dobrotnikom!

Za Alojzijevišče: A. Toros 2.000; N. N. 500; Z. M. 10.000; L. S. 2.000; B. L. 5.000 lir. Bog povrni! Tudi za darove v blago se dobrotnikom prav lepo zahvaljujemo.

Za Marijin dom v Rojanu: V. M. 1.000; Jože Močibob 15.000; G. O. 1.000; Amalija Ferluga v spomin pokojnega moža 2.500; M. L. 3.000; Pečenko 1.000; N. N. 2.000; Ule Pavla v spomin pok. Jakoba Brandolin 500 in v spomin Marije Rahle 500; St. 60.000 lir. Bog povrni!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 79% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici